

1. UVOD

Da bi se preduzeće adekvatno uklopilo u svoje okruženje i da bi se obezbijedio njegov opstanak na tržištu kao i sigurna budućnost, poslovanjem i razvojem preduzeća potrebno je upravljati. Racionalno odlučivanje nemoguće je zamisliti bez pouzdanih i vjerodostojnih informacija. Donosilac odluke mora postići ravnotežu između raspoloživih informacija, iskustva i intuicije u procesu poslovnog odlučivanja.

Informacija je u današnje doba ključni strateški resurs. U upravljačkom informacionom sistemu najvažnije mjesto zauzima računovodstveni informacioni sistem. Informacijama dobijenim analizom finansijskih izvještaja sagledavaju se vlastite snage i slabosti kod planiranja budućih aktivnosti preduzeća. Zadatak finansijske analize je da prepozna dobre osobine preduzeća, da bi se te osobine koristile na pravi način, ali da prepozna i slabosti preduzeća kako bi se preduzele određene korektivne mjere.

Informacije o poslovanju preduzeća bitne su i za eksterne korisnike: investitori će donijeti odluku da li da ulažu u preduzeće, kreditori da li da odobre kredite. itd.

1.1 Problem istraživanja

Problem istraživanja odnosi se na iznalaženje što kvalitetnije informacione osnove i pronalaženje kriterijuma na osnovu kojih se može suditi o kvalitetu poslovanja preduzeća. Informacije iz finansijskih izvještaja nisu dovoljne i na osnovu njih se ne može donijeti zaključak o uspješnosti poslovanja svakog segmenta preduzeća. Ova ograničenja otklanjaju se primjenom finansijskih pokazatelja (ratio analiza), i internom analizom poslovanja po segmentima.

1.2 Radna hipoteza

Fokus je na primjeni osnovnih analitičkih i sintetičkih metoda, polazeći od opšteg teorijskog objašnjenja pojmova i polazeći od svakog pojedinačno pomenutog instrumenta, preko izračunavanja svih konkretnih pokazatelja, da bismo dobili sliku o finansijskom položaju našeg analiziranog preduzeća.

Osnovna hipoteza rada glasi: "Finansijski pokazatelji pomoću ratio analize i finansijska analiza po segmentima preduzeća pouzdana su osnova za donošenje poslovnih odluka menadžmenta".

1.3 Ciljevi istraživanja

Cilj ovog rada je da se pokaže važnost analize poslovanja preduzeća. Analizom poslovanja preduzeća kroz više godina može se procijeniti trend razvoja preduzeća, mogu se preduzeti aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i uspješnosti preduzeća.

1.4 Naučne metode

U radu su korišćene metode komparacije, deskripcije, dedukcije i analize.

1.5 Struktura rada

Tema ovog rada je “Analiza finansijske situacije preduzeća za potrebe menadžmenta”. Kroz ovaj rad prikazaćemo teorijski i praktično, na primjeru preduzeća, kako se vrši analiza finansijskih izvještaja pomoću finansijskih pokazatelja (racija), te kako se vrši analiza poslovanja po segmentima preduzeća.

U drugom dijelu rada, “Teorijska određenja analize finansijskih izvještaja”, razmatraće se osnovni pojmovi i ciljevi analize finansijskih izvještaja. Poseban segment drugog dijela govori o materijalnim i formalnim pretpostavkama finansijske analize. U trećem segmentu drugog dijela govorimo o strukturi bilansa stanja, u sljedećem segmentu o strukturi bilansa uspjeha, a peti segment drugog dijela posvećen je kreativnom računovodstvu.

U trećem dijelu diplomskog rada izvršićemo analizu finansijskih izvještaja na praktičnom primjeru preduzeća “D G R“ d. o. o. U ovom dijelu iznijecemo osnovne podatke o preduzeću, grafički ćemo prikazati organizacionu strukturu samog preduzeća. U sljedećem segmentu trećeg dijela govorićemo o izvorima finansijskih i nefinansijskih informacija i njihovoj važnosti za samu analizu, a u onom nakon njega govorićemo o horizontalnoj i vertikalnoj analizi finansijskih izvještaja. U okviru vertikalne metode analiziraćemo strukturu sredstava, strukturu kapitala, kao i strukturu prihoda i rashoda iz bilansa uspjeha kao i ostalih bitnih pozicija kako iz bilansa stanja tako i iz bilansa uspjeha. U okviru vertikalne metode takođe ćemo iskazati njihovo procentualno učešće u odnosu na ukupnu aktivu tj. u odnosu na ukupne prihode bilansa uspjeha. Iskazane vrijednosti pomoću ovih analiza ćemo prokomentarisati, a takođe ćemo prikazati grafički najbitnije pozicije bilansa stanja i uspjeha primjenom horizontalne i vertikalne analize.

Četvrti dio ovog rada posvećen je analizi finansijskih izvještaja putem racio analize. Ovom analizom biće obuhvaćeni sljedeći pokazatelji: likvidnosti, aktivnosti ili efikasnosti, rentabilnosti, finansijske strukture, stabilnosti, solventnosti. Prvo ćemo teorijski objasniti šta svaki racio znači, kako se izračunava, koje su vrijednosti prihvatljive i iz kojih okvira ne treba izlaziti. Zatim ćemo sve ove pokazatelje na primjeru našeg preduzeća izračunati za tekuću i prethodnu godinu i dati komentar na svaku dobijenu vrijednost, uporediti je sa prethodnom godinom i utvrditi da li je došlo do odstupanja, i zbog čega.

U petom dijelu diplomskog rada izvršićemo analizu uspješnosti poslovanja firme „D G R,,d.o.o. po segmentima. Ova analiza veoma je bitna za menadžment jer pruža informacije o tome koliko svaki segment doprinosi uspješnosti cjelokupnog preduzeća. Ova analiza pruža uvid u prihode i direktne troškove svakog segmenta, kao i uvid u raspoređivanje OTP troškova po segmentima. Na kraju je izvršena komparacija ostvarenih prihoda u dva posmatrana perioda, kao i njihovo poređenje sa ostvarenim rezultatima.